

Sokrates
Grundtvig

EURÓPAI BIBLIODRÁMA-HÁLÓZAT

Európai tanulási kapcsolat

Az itt következő szöveg öt európai ország (Svájc, Magyarország, Ausztria, Dánia és Németország) képviselőinek kétévi közös munkájából született, amely az „Európai bibliodráma-képzés” című, az Európai Unió által támogatott (Sokrates Grundtvig 2)¹¹ projekt keretében ment végbe. A szöveg tervezetét Dobogókőn (Magyarország) 2003. június 16-án fogadták el.

Olyan embereknek szól, akiket érdekel egy országhatárokon átívelő eszmecsere a bibliodrámról; olyanokhoz, akik bibliodrámat vezetnek, érdeklődnek a továbbképzés iránt (pl. egyházi, pedagógiai intézmények keretében), illetve bibliodráma-képzést végeznek.

TARTALOM

Mi a bibliodráma?

Magunkról

Nyílt hálózatunkban

Céljaink

Bibliodramatikus vezérelveink

Közös bibliodráma-képzési koncepció

1. A bibliodráma-vezetői képzés előfeltételei
2. A bibliodráma-vezetői képzés céljai
3. A bibliodráma-vezetői képzés szerkezete

A projektben résztvevő intézmények, címek

¹ A dokumentum tartalmáért kizárólag a project alább megnevezett képviselői felelnek. A szöveg semi esetre nem képviseli hivatalosan a Bizottság vagy szervezetienek nézeteit. (Ez a kitétel a támogatott project feltételeként fogalmazódik meg.)

Mi a bibliodráma?

A bibliodramát a kísérlet élteti; a Biblia szövegei, témái kapcsolatba kerülnek a résztvevők élettapasztalataival, saját történetével az aktuális egyházi, társadalmi helyzet háttérén. Eleven találkozás jön létre az egyes résztvevő, a csoport egésze és a szöveg között. A kreatív színrevitel és a felelősségteljes, tudatos reflexió váltakozásában a vallásos hagyomány él tovább.

Magunkról

Bibliodramával foglalkozó emberek vagyunk, akik sokfelől jöttek össze:

- Európa különböző országaiból (Ausztria, Magyarország, Svájc, Dánia és Németország – egyelőre)
- Különböző keresztyén egyházakból
- Különböző bibliodramás irányzatokból, különböző tapasztalatokkal

Nyílt hálózatunkban mindenkinek helye van...

- aki elkötelezett az európai egyesülési folyamat iránt,
- aki kész tiszteletben tartani és kritikus szemlélettel továbbvinni Európa szellemtörténeti, kulturális és spirituális örökségét, különös tekintettel a kereszténységre és ennek gyökereire,
- aki tanulni szeretne az európai történelemből, a háborúk, üldözések, tömeggyilkosságok és a „vasfüggöny” tapasztalatából, és részt akar venni a közös jövő kialakításában,
- aki szívén viseli a különböző egyházakkal, vallásokkal és vallási csoportosulásokkal, valamint társadalmi intézményekkel való együttműködést,
- aki szeretné egyházi kereteken kívül és belül egyaránt támogatni és fejleszteni a bibliodramát, mint eleven megújulási, fölszabadítási mozgalmat.

Céljaink

- A bibliodráma segítségével egyházakon kívül és belül arra szeretnénk ösztönözni az embereket, hogy számot vessenek a kereszténységgel és a nyugati világ történelmével, és megtalálják a helyüket, gyökereiket benne.
- Bibliodramatikus munkánkat, a szakmai eszmecserét és kölcsönös, kollegiális tanácsadást országhatárokon túl is szeretnénk kiterjeszteni, például nemzetközi kongresszusok és találkozók rendezésével, valamint szakirodalom és gyakorlati dokumentációk fordításával. Erre szolgálna az európai bibliodráma-hálózat.
- Annak érdekében, hogy rendezvényeink, szemináriumaink és képzéseink résztvevőinek átlátható minőségi rendszert nyújthassunk, minőségi standardokat határozunk meg, amelyek tükrözik a bibliodramatikus folyamat összetettségét és figyelembe veszik a különböző koncepciókat, irányzatokat és körülményeket.

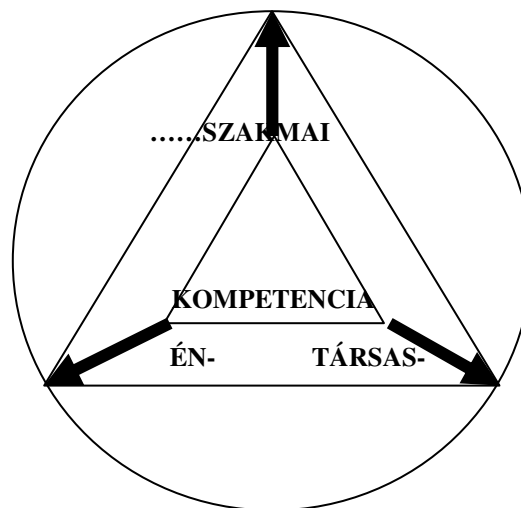
Bibliodramatikus vezérelveink

- Tiszteljük a bibliai szöveget, amely munkánkat ihleti, korigálja és provokálja.
- Tiszteljük a csoportot, a résztvevők különböző élet- és hitbeli tapasztalatait.
- Figyelembe vesszük az egyházi-társadalmi kontextust, és a szöveg és a csoport témáival kapcsolatba hozzuk az aktuális konfliktusokat és politikai kérdéseket is.
- Tanulási folyamatokat ösztönzünk, amelyek testet, lelket és szellemet egyaránt mozgásba hoznak, és megújult életfölfogáshoz vezethetnek.
- Sokszínű módszer-repertoárral dolgozunk, komolyan és jókedvűen, kreatívan és interaktívan.
- A bibliodráma-vezetéshez szükségesnek tartjuk az alapos és átfogó képzést.
- Bízunk Isten Szellemében és provokáló erejében.

Közös bibliodrÁma-képzési koncepció

A bibliodrÁma-képzés nem csak a bibliodrÁmatikus folyamatok vezetésére tesz alkalmassá, de támogatja a benne résztvevő személyes fejlődését is. Mindehhez szükségesek bizonyos előfőltételek. A képzés ezekre az előfőltételekre alapul, és új kompetenciákat alakít ki.

*BibliodrÁmatikus
tapasztalat*

Gyakorlat

Személyes fejlődés

1. A bibliodrÁma-vezetői képzés előfőltételei

Én-kompetencia

- Önismeret (gyöngeségek, erősségek)
- Önreflexióra való képesség
- Készség a benső folyamatokba való belebocsátkozásra és ezek reflektálására
- Nyitottság a spirituális nézőpont felé
- Képesség a tudás és készségek gyakorlati használatára

Társas kompetencia

- Sajátélmény csoportfolyamatokban
- Kapcsolatteremtési és –tartási képesség
- Csoportokba való beilleszkedés képessége
- Tisztelettudó viszonyulás másokhoz
- Kíváncsiság más emberek, egyéniségek, személyiségek iránt

Szakmai kompetencia

A) Vezetői kompetencia

- Csoportvezetési tapasztalat
- Módszertani kompetencia: a csoportokkal való munka alapvető módszereinek ismerete (beszélgetés vezetése, csoportdinamika, stb)

B) Pedagógiai kompetencia

- Arra való képesség, hogy egy csoportot a céltudatos tanulásban irányítsunk
- Módszertani, didaktikai alapismeretek

C) Alapvető bibliaismeret

D) A keresztény hit alapjainak gondolkodó, reflektált ismerete

E) Személyes számvetés a zsidó-keresztény hagyománnyal és ennek hatástörténetével

Gyakorlat

A képzésben tanultak gyakorlati bevetésére, továbbfejlesztésére való lehetőség

Bibliodramatikus tapasztalatok

Képzettség

- Teológiai, pedagógiai vagy szociál-diakóniai képzettség, ezzel összevethető tapasztalatok, vagy pedig
- Készség arra, hogy a résztvevő az ebben bennefoglalt alapvető kompetenciákat a bibliodrámáképzés során megszerezze

2. A bibliodráma-vezetői képzés céljai

Én-kompetencia

- Saját vallásos szocializációnk reflektálása
- Bibliodramatikus sajátélmény: különböző szerepek megtapasztalása, a szerep-repertoár bővítése
- Érzékenység arra, hogyan hatnak a szövegek, témák, csoporthelyzetek és aktuálpolitikai helyzetek a saját viselkedésünkre
- A kreativitás, spontaneitás és kísérletező kedv fejlesztése
- Érzékenység a forma és tartalom összefüggésére (esztétikai dimenzió)

Társas kompetencia

- Csapatmunkára való képesség
- Arra való képesség, hogy résztvevőként belebocsátkozzunk a folyamatba, de ugyanakkor megfigyelőként megtartsuk a kritikusi távolságot
- Nyitottság, kíváncsiság a csoport és a csoportfolyamatok iránt
- Megismerni a csoportot, mint a megformálás és kifejezés egy eszközét
- Észlelni, megtapasztalni a bibliodramatikus csoportfolyamatot és részt venni az alakításában
- Új szociális szerepek begyakorlása
- Érzékenység arra, hogyan hatnak a szövegek, témák, csoporthelyzetek és aktuálpolitikai helyzetek a csoportra és viselkedésére
- Alapvető bizalom a csoport és az egyes résztvevők autonómiája iránt
- Kollegialitás: Képesség más bibliodramatikus irányzatok megbecsülésére, szakmai értékelésére

Szakmai kompetencia

A) Vezetői kompetencia

- Saját vezetésünk lehetőségeinek és határainak ismerete
- Képesség a vezetői szerep egyértelmű fölvállalására
- Képesség a saját vezetés önkritikus, etikus reflektálására
- Képesség mások kritikájának elfogadására, hasznosítására (vezetői visszacsatolás)
- Érzékenység az egyes csoportok iránt
- Képesség arra, hogy a szövegek, témák, csoporthelyzetek és aktuálpolitikai helyzetek csoportra gyakorolt hatását tudatosan és kreatívan kihasználjuk a csoportfolyamat érdekében
- Elsajátítani a folyamatközpontú csoportmunkát

B) Lelkigondozói-terápiás kompetencia

- Képesség az emberekkel, életproblémáikkal, hitbeli kérdéseikkel, gondjaikkal, kételyeikkel való érzékeny bánásra, ezek átérzésére. Ide tartozik a válságkezelés, az értelmes beavatkozás képessége is.

C) Didaktikai kompetencia

- Képesség arra, hogy a bibliodramatikus folyamatot a szöveg-vezetők-résztevők illetve a csoport-módszerek-intézményi keretek összefüggésében eltervezzük, véghezvigyük, észleljük és reflektáljuk.

D) Módszertani kompetencia

- Képesség arra, hogy az alkalmazandó módszereket a szövegből vezessük le
- A szöveggel való munka különböző módjait megismerni, ezeket az előkészítés, bevezetés, megformálás és reflexió érdekében tudatosan alkalmazni

E) Bibliai szövegekkel való bánásmód

- Nyitottság, kíváncsiság a bibliai szövegek gazdagságára
- A bibliai szövegek jelentésbeli sokrétűségét fölfedezni s mások számára is hozzáférhetővé tenni
- Tisztelettudó viszonyulás a szöveghez és sokféle lehetséges értelmezéséhez

F) A bibliodráma elmélete és teológiája

A teológiai, pszichológiai, pasztorális, pszichodramatikus, csoportdinamikai és egyéb háttérismeretek megszerzése

Gyakorlat

- A tanultak gyakorlati alkalmazása
- A bibliodramatikus gyakorlat kiépítése
- Konkrét bibliodramatikus események eltervezése, kivitelezése és kiértékelése szupervízió és intervízió segítségével

A bibliodráma-vezetői képzés szerkezete

Minimális óraszám

- 45 egység szupervízióval együtt (270 óra negyvenöt percével illetve 203 óra hatvan percével)
- Ahol magasabbak az előzetes követelmények, ott a képzés lehet rövidebb, ahol alacsonyabbak, hosszabb, illetve kiegészíthető megfelelő modulokkal

Minimális időtartam

- Két év

Tanulócsoport

- A képzésnek állandó (zárt) csoportban kell végbemennie

A képzés vezetése

- A képzést kvalifikált bibliodramatistákból álló csapat vezeti (rendelkezzenek valamilyen alapvető szakmai képzettséggel, tapasztalattal, speciális bibliodramatikus képzettséggel, és egyéb kiegészítő képzettségekkel, pl. a gestalt-pedagógia, TZI, pszichodráma, drámapedagógia, szociálterápiás szerepjáték, szerepjáték-pedagógia vagy hasonló, ezekkel egyenértékű képzettséggel)

A képzés elemei

- A sajátélményen és csoportélményen kívül a képzés gyakorló vezetést is tartalmaz a tanulócsoporthoz tagjaiból álló kiscsoportokban illetve a saját praxisban, kollegiális tanácsadás (intervízió) és szupervízió mellett.
- A képzés széles módszertani repertoárral dolgozik, hangsúlyosan sok test- és mozgásészlelési gyakorlattal.
- A képzés során lehetőleg sokféle műfajhoz tartozó szövegekkel dolgozzunk, a Biblia mindkét testamentumából.
- A képzésben a bibliodráma minden szempontja, rétege szóhoz jut: a biográfiai, a társadalmi-politikai (egyházi) és a vallásos is.

A képzés lezárása

A képzés szabályos kollokviummal zárul (vizsgadolgozat, konkrét bibliodráma-alkalom bemutatása / jegyzőkönyvi változat /szupervíziós forma, stb.), ahol a résztvevők megmutathatják, mit tudnak – az elismerés (minősítés) illetve elutasítás lehetőségével.

A projektben résztvevő intézmények, címek

A projekt során az itt felsorolt intézményektől számos oktató és tanuló vett részt a különböző rendezvényeken. Mindez nagyban hozzájárult az európai bibliodrámahálózat kialakulásához. A hálózat iránt érdeklődők forduljanak az intézmények alább megnevezett képviselőihez.

Projektünket 2004 júniusáig, vagyis még egy, harmadik éven át is támogatja az Európai Unió. Ezalatt új résztvevők csatlakoznak hozzánk Svédországból és Finnországból.

Magyarország

Csillaghegyi Evangélikus Gyülekezet- és Templomépítő Alapítvány

Donáthné Muntag Ildikó

1038 Budapest, Mező u. 12

Tel. 36/ 1/ 24 03 771

muntag@freemail.hu

Egyházforum Alapítvány

Varga Péter Pius

1122 Biatorbágy, Alkotmány u. 18

Tel. 36/ 30/ 95 43 537

Svájc

Arbeitsgemeinschaft Bibliodrama

Reinhard Schläpfer

Hirtenstrasse 3, 9008 St. Gallen

Tel./fax: 41/ 71/ 2452669

reinh.schlaepfer@bluewin.ch

Interessengemeinschaft Bibliodrama

Caecilia Koch

Kirchstrasse 2, 4628 Wolfwill

Tel. 41/ 62/ 9261243

Caecilia.koch@bluewin.ch

Németország

Gesellschaft für Bibliodrama e. V.

Dr. Wolfgang Wesenberg

Krügerstrasse 1, 10439 Berlin

Tel. 49/ 30/ 42800920

wesenberg@t-online.de

Ev. Akademie Nordelbien**Wolfgang Teichert**

Esplanade 15, 20354 Hamburg

Tel. 49/ 40/ 35505638

wteichert@akademie-nordelbien.de

Burkhardthaus e. V./ Ev. Institut**Christoph Riemer**

Herzbachweg 2, 63571 Gelnhausen

Tel. 49/ 6051/89-0

ch.riemer@t-online.de

Erwachsenenbildung Bethel (koordináló intézmény)**Wolfgang Roos-Pfeiffer**

Nazarethweg 4-7, 33617 Bielefeld

Tel. 49/ 521/ 144-6105

AusztriaÖsterreichische Gesellschaft für Pastoralpsychologie und integrative Pädagogik**Gabriele Dorneger**

Moserhofgasse 24b, 8010 Graz

Tel. 43/ 316/ 816737

gabriele.dorneger@utanet.at

Österreichisches Netzwerk Bibliodrama**Gabriele Bleker-Permes**

Brunnau 6, 6391 Fieberbrunn

Tel. 43/ 5354/ 52775

bleker@aon.at

DániaFolkenkirkens Paedagogiske Institut**Karin Kofod**

Kirkenallé 2, 6240 Lögumkloster

Tel. 45/ 74743213

KK@KM.dk